ISSN 800-8291

GŁOS POLONII

NR 17/2017

CZASOPISMO ŚRODOWISKA POLONIJNEGO W CZARNOGÓRZE

„Pejzaż jesienny", 1912 Stamisław Ignacy Witkiewicz (Witkacy)

POLONIA W OBIEKTYWIE

Boże Narodzenie w Ambasadzie

Polskie stoisko na świątecznym kiermaszu

Na III Forum Mediów Polonijnych w Pułtusku

Św. Mikołaj w Ambasadzie

Obchody Narodowego Święta 3 Maja

Na Jeziorze Biogradskim

Nasi najmłodsi na spotkaniu bożonarodzeniowym

Obchody Święta Narodowego 3. Maja

Na Jeziorze Biogradskim

Studenci na kursie j. polskiego w Podgoricy

Nałęczów-kadra kolonijna

Rekreacja w Nałęczowie

Drodzy Czytelnicy!

To drugi w tym roku numer „Głosu Polonii", który w większości obejmuje wydarzenia z cyklu „Wieści" jak, np.: wybór nowego prezesa Stowarzyszenia „Wspólnota Polska", III Forum Mediów Polonijnych czy wizyta młodzieży z Bijelog Polja w Hrubieszowie - mieście partnerskim z Bijelim Poljem.

Zdajemy też relację z promocji książki „Czarnogórskie klimaty" Grzegorza Łatuszyńskiego, zakończenia wiosennych i rozpoczęcia nowych edycji kursów j. polskiego w Podgoricy i Bijelom Polju oraz z pobytu młodzieży czarnogórskiej w Polsce. Nie zapominamy też, o naszych stałych rubrykach: „Kronika polonijna", „Słynni Polacy", w których informujemy Was o ważnych rocznicach i wydarzeniach.

Niestety są i smutne wiadomości. Pożegnaliśmy członkinię naszego Stowarzyszenia, Irenę Vujić z d. Sikora, która przez 14 lat brała czynny udział w naszych spotkaniach.

Mamy już jesień, a z nią nowe wyzwania. Mamy nadzieję, że podołamy w realizacji ambitnie zarysowanych planów na następny rok. A najważniejszy z nich, to obchody 15-lecia naszego Stowarzyszenia. Jak ten czas leci...
Serdecznie zapraszamy wszystkich starych i nowych czytelników do lektury tego numeru „Głosu Polonii" i przypominamy: zaglądajcie na stronę internetową naszego Stowarzyszenia www.poloniacg.me

Teresa Medojević

...Kochany, kochany
Lecą z drzewa jak dawniej kasztany
Wprost pod stopy par roześmianych
Jak rudy lecą grad...

(ZbigniewKorepta)

W numerze:

- **Bijelo Polje i Hrubieszów miastami partnerskimi**
- **150 rocznica urodzin Marii Skłodowskiej - Curie**
- **Promocja książki „Czarnogórskie klimaty"- Grzegorza Łatuszyńskiego**

Pożegnanie Konsula RP w Czarnogórze

W dniu 23 lipca 2016 r. w Ambasadzie RP w Podgoricy Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze zorganizowało spotkanie polonijne dot. zakończenia misji dyplomatycznej w Czarnogórze, pani Agnieszki Klasy, Konsula RP w Podgoricy. W serdecznej atmosferze Polonia przybyła wraz ze swoimi rodzinami i podziękowała p. Konsul za jej trzyletnią, owocną współpracę. Na spotkaniu obecna była pani Anna Kasprzak, III sekretarz Ambasady RP w Czarnogórze oraz przedstawiciele Klubu miłośników języka polskiego.

W imieniu Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze, głos zabrała przewodnicząca Stowarzyszenia, Wanda J. Vujisić, która serdecznie podziękowała pani Konsul za współpracę z czarnogórską Polonią I życzyła Jej zdrowia, pomyślności zarówno w życiu osobistim, jak i zawodowym. Panie Bożenka Knežević i Anita Burzanović przeczytały treść PODZIĘKOWANIA, które zastało wręczone p. Konsul.

W swoim wystąpieniu pani Konsul, także serdecznie podziękowała wszystkim, którzy z nią współpracowali w ciągu minionych trzech lat. „ Przez cały ten czas, starałam się towarzyszyć Państwu w realizacji różnorodnych projektów, w tym wszystkim co Państwo robicie dla Polski i dla rozwoju współpracy polsko-czarnogórskiej, chciałam, po prostu, być dobrym opiekunem Polonii" - dodała pani konsul i życzyła Polonii wszystkiego najlepszego w dalszej działalności na rzecz krzewienia polskości w Czarnogórze.

Redakcja

Foto: Ivona Vujisić / Ambasada RP /

W 2016 roku w Ambasadzie RP w Czarnogórze, rozpoczęli swoją misję dyplomatyczną:

*Pani **Anna Kasprzak***

III Sekretarz ds. politycznych i ekonomicznych

i

*Pan **Ryszard Michalski***

I Sekretarz ds. administracyjnych i finansowych / Konsul RP

Życzymy Państwu sukcesów zawodowych, pełnej satysfakcji z pracy w wykonywaniu powierzonych obowiązków, niezmiernej wytrwałości, powodzenia w przeprowadzeniu kolejnych planów i zamierzeń oraz zdrowia i wszelkiej pomyślności, zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze

Dariusz Piotr Bonisławski - nowym prezesem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” w dniu 4 marca 2017 r. w Warszawie wybrało nowego prezesa Stowarzyszenia. Został nim dotychczasowy wiceprezes SWP Dariusz Piotr Bonisławski.
Jest on absolwentem historii na Wydziale Humanistycznym UWM, Studiów Podyplomowych z Zakresu Zarządzania oraz Europejskich Studiów Regionalnych „Euroreg” na Uniwersytecie Warszawskim. Od wielu lat pełni funkcję prezesa Oddziału Warmińsko – Mazurskiego Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”. W latach 2002-2010 był członkiem Rady Krajowej i Komisji Programowej SWP. Jest członkiem Konwentu Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego. Nowy prezes Stowarzyszenia jest pomysłodawcą i współtwórcą ważnych przedsięwzięć służących edukacji.

Jest też autorem programów szkoleniowych oraz licznych projektów edukacyjnych skierowanych do pedagogów, rodziców oraz młodzieży polskiej za granicą. Jest także twórcą, koordynatorem oraz ekspertem Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, prowadzącego na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej. To program szkoleniowy dla ponad 1500 nauczycieli polonijnych na całym świecie. Od 2009 jest inicjatorem, współtwórcą i organizatorem Światowych Zjazdów Nauczycieli Polonijnych.

Panu Prezesowi Dariuszowi Piotrowi Bonisławskiemu z okazji objęcia nowej funkcji, serdeczne gratulacje składa Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze oraz redakcja czasopisma środowiska polonijnego „Głos Polonii”.

Uroczyste otwarcie LOM w Budapeszcie

W Domu Polskim w Budapeszcie 26 listopada 2016 r. miała miejsce ważna uroczystość. Wiceprezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” – pan Dariusz Piotr Bonisławski – wręczył pani Annie Lang (dyrektor Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej w Budapeszcie) akt powołania na doradcę metodycznego. Uroczystość została poprzedzona lekcją pokazową pt. „Polak – Węgier dwa bratanki”, poprowadzoną przez Annę Lang i Annę Petrovics.

Uroczyste otwarcie Lokalnego Ośrodka Metodycznego odbyło się (26 listopada 2016 r.) w Budapeszcie, w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej na Węgrzech. Połączone ono było z pokazem lekcji historii w klasach 1-4, a następnie ze spotkaniem i prezentacją polonijnych środowisk nauczycielskich z regionów. Pomysłodawcą i głównym organizatorem przedsięwzięcia był Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.
Pragnąc wspierać metodycznie nauczycieli szkół polonijnych, „Wspólnota Polska” wystąpiła z propozycją powołania Lokalnych Ośrodków Metodycznych, których zadaniem m.in. jest organizowanie i koordynacja szkoleń nauczycieli szkół polonijnych, społecznych i pozarządowych, pracujących poza granicami Polski. Jednym z takich ośrodków będzie Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech z siedzibą w Budapeszcie, która w założeniu ma skupiać i wspierać oświatę polonijną w takich krajach, jak: Rumunia, Bułgaria, Grecja, Macedonia, Mołdawia, Albania, Serbia, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Chorwacja, Słowenia i Austria.

W uroczystości głos zabrała pani Ewa Rónay, przewodnicząca Ogólnokrajowego Samorządu Polskiego na Węgrzech i pani Anna Lang, lider zespołu LOM, która poinformowała obecnych o zadaniach LOM na terenie Węgier i obszaru Półwyspu Bałkańskiego.

W tym doniosłym wydarzeniu uczestniczyły przedstawicielki Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze, (które otrzymały zaproszenie od p. dyrektor): pani prezes Stowarzyszenia,Wanda J. Vujisić i pani Teresa Medojević, które prowadzą kursy j. polskiego w Bijelom Polju (p. Wanda i Teresa) i w Podgoricy (p.Wanda).

Pani Wanda w swoim wystąpieniu przedstawiła środowisko polonijne w Czarnogórze i zapoznała obecnych z prowadzeniem kursów j. polskiego, które mają za cel promowanie języka polskiego, kultury, tradycji polskiej, a istnieją dzięki wspaniałej współpracy z Ambasadą RP w Podgoricy, która wspiera takie działania. A powstanie takiego ośrodka, to wspaniała szansa na rozpoczęcie długofalowej współpracy ze szkołami i środowiskami polonijnymi krajów obszaru Półwyspu Bałkańskiego.To będzie również i okazją do bliższego poznania się i podzielenia się doświadczeniami- powiedziała pani Wanda. Zaprezentowano nam również cykl tematyczny pt. „Przyjaźń polsko – węgierska" poświęcony obchodom 60 rocznicy rewolucji 1956 roku.

Pan Dariusz Piotr Bonisławski w swoim wystąpieniu między innymi powiedział:

(…) "Powołanie do działalności Lokalnych Ośrodków Metodycznych w swym zamierzeniu ma pełnić długofalową rolę integracyjną oraz wspomagającą nauczycielskie środowiska polonijne- umacniać zarówno struktury oświatowe, organizacje, samodzielne placówki i ośrodki już istniejące, jak również inspirować do powstawania nowych projektów i działań edukacyjnych. Wierzymy, iż merytoryczne wsparcie proponowane w powoływanym kształcie przekładać będzie się na wzrost jakości pracy szkół polskich za granicą oraz wypracowanie sieci wsparcia metodycznego niezbędnego w pracy nauczyciela polonijnego. Celem powołania Lokalnych Ośrodków Metodycznych jest zwiększanie samodzielności środowisk lokalnych poprzez przygotowanie profesjonalnej kadry spełniającej rolę doradców, moderatorów zmiany lub mentorów w swoich szkołach i środowiskach. Powyższy cel chcemy osiągnąć poprzez wyposażenie Doradców tychże ośrodków w niezbędną wiedzę i umiejętności z zakresu wsparcia obejmującego obszary przydatne w środowiskach szkół polskich za granicą".(...)

Opracowała,
Wanda J. Vujisić
Foto: z arch. autorki

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ: wdzięczność nauczycielom polonijnym.

6 października 2016 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę, w przekonaniu o szczególnych zasługach nauczycieli polonijnych jako ambasadorów polskości w świecie. W związku ze zbliżającym się Dniem Edukacji Narodowej w uchwale Izba dziękuje nauczycielom polonijnym pracującym na wszystkich kontynentach za ich pełną zaangażowania i wytrwałości pracę.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej kieruje wyrazy najwyższego uznania do wielotysięcznej rzeszy nauczycieli polonijnych pracujących na wszystkich kontynentach. Dziękuje za ofiarne wypełnianie misji, jaką jest nauczanie poza krajem języka polskiego i przedmiotów związanych z historią i współczesnością Rzeczypospolitej Polskiej, a także utrzymywanie więzi emocjonalnych, językowych i kulturalnych z Polską.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża głęboką wdzięczność za tę pracę, często wykonywaną w niełatwych warunkach, a tak ważną dla rozbudzania i utrwalania poczucia tożsamości narodowej dzieci i młodzieży żyjących poza Polską. Należy pamiętać, że podejmując to zadanie, decydują się oni pracować społecznie lub co najwyżej za symboliczne honoraria. Nauczyciele polonijni uczący zarówno na wschodzie, jak i zachodzie Europy oraz na innych kontynentach muszą sprostać wielu przeciwnościom, aby zapewnić swym uczniom możliwość poznawania ojczystego języka i ojczystej kultury w szkołach polskich - wśród rówieśników, w rodzimym środowisku. Pokonują wiele trudności, np. aby pozyskać dla szkoły pomieszczenia lub opłacić ich wynajęcie.

Nauczyciele na Wschodzie bywają także szykanowani z powodu wykonywanej pracy. Pomimo tych trudności i braku należytego wynagrodzenia konsekwentnie doskonalą swe umiejętności pedagogiczne, unowocześniają warsztat pracy, poszerzają wiedzę, a także coraz skuteczniej przekonują polskie rodziny, że dwujęzyczność sprzyja rozwojowi ich dzieci i wzbogaca je intelektualnie. Wielu nauczycieli polonijnych to sami rodzice, którzy podjęli się nauczania, pragnąc w ten sposób zapewnić swoim dzieciom odpowiednie warunki do nauki języka ojczystego. W ich działaniach dostrzec można tradycję XIX-wiecznych siłaczek – bowiem są to w znakomitej większości kobiety – które bez względu na trudności i przeszkody z pasją i wytrwałością wykonują świadomie podjęte zadanie.

Takich oddanych i bezinteresownych ambasadorek polskości jest w różnych krajach świata bardzo wiele. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej pragnie dziś złożyć im wyrazy wdzięczności. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa także podziękowanie instytucjom i organizacjom, które wspierają rodziców i nauczycieli polonijnych, dziękuje również za inicjatywę ustanowienia Polonijnego Dnia Dwujęzyczności, obchodzonego najpierw w szkołach w Stanach Zjednoczonych, a obecnie również w Europie, jako święto nauczycieli polonijnych i języka polskiego

„Pojednanie i pamięć“ polsko-niemieckie seminarium dla młodzieży z Bałkanów Zachodnich

(Krzyżowa i Wrocław, 9-13 października 2017)

W dniach od 9-13 października, miałam okazję być uczestniczką seminarium „Pojednanie i pamięć“, zorganizowanego w Polsce, we wsi Krzyżowej, w województwie dolnośląskim i we Wrocławiu. Organizatorami seminarium dla młodzieży z Bałkanów Zachodnich było: Ministerstwo Spraw Zagranicznych Polski we współpracy z Ambasadą Niemiec w Warszawie oraz z Fundacją „Krzyżowa“. Celem projektu było podzielenie się doświadczeniami i dobrymi praktykami polsko-niemieckiego pojednania z krajami Bałkanów Zachodnich. Uczestnikami była młodzież z: Polski, Niemiec, Czarnogóry, Serbii, Bośni i Hercegowiny, Macedonii, Kosowa i Albanii, którzy uczyli się o procesie pojednania i o polskiej historii. Seminarium odbywało się w XVIII-wiecznym Pałacu Krzyżowa, którego właścicielem była rodzina von Moltke, ważna za ruch pojednania Polski i Niemiec, a także w muzeum śląskim w Goerlitzu i w Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu. Wszyscy uczestnicy mogli tam zdobyć wiedzę n.t. pojednania oraz przekonać się, że proces pojednania jest możliwy bez względu na to, jak trudna i skomplikowana jest historia obu narodów.

Jovana Đurković

Foto: z arch. autorki

In Memoriam

LONGIN KOMOŁOWSKI
(1948 – 2016)

30 grudnia 2016 roku, w wieku 68 lat, po długiej chorobie zmarł Longin Komołowski, Prezes „Wspólnoty Polskiej", Wicepremier i Minister Pracy w rządzie Premiera Jerzego Buzka, człowiek „Solidarności". Przez całe życie był czynnie zaangażowany w działania na rzecz demokratyzacji kraju – w czasach PRL w ramach struktur „Solidarności", a po 1989 r. jako poseł i członek rządu. Mimo ciężkiej choroby do końca angażował się w działania na rzecz Polonii za granicą. Został odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Komandorskim Odrodzenia Polski, Krzyżem Wolnożci i Solidarnożci oraz odznaczeniem kościelnym Ordynariatu Polowego WP Milito Pro Christo. Longin Komołowski od czerwca 2010 r. był prezesem Stowarzyszenia „Wspólnota Polska". Zastąpił na tym stanowisku Macieja Płażyńskiego, tragicznie zmarłego w katastrofie smoleńskiej. Spoczął w Panteonie Wielkich Polaków w Świątyni Opatrzności w Warszawie.

IRENA VUJIĆ
(1947 – 2017)

„Ktoś tutaj był i był,
a potem nagle zniknął
i uporczywie go nie ma. „
/Wisława Szymborska/

Z żalem i głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość, że nieoczekiwanie w dniu 20 października 2017 r. w wieku 71 lat odeszła Jedna z nas, Irena Vujić (z domu Sikora). Osoba, która była jedną z najstarszych członkiń Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze. Była dla nas wzorem, jak należy żyć na obczyźnie, jak kultywować polskie tradycje, polską kulturę i język polski. To wszystko przekazała swoim dzieciom- Milanu i Bojani, a takze swoim wnukom – Markowi, Andriji i Tomaszowi.

Irena była także wzorem dobroci i uczciwości. Swoim postępowaniem dawała świadectwo przywiązania do swojej ojczyzny – Polski. Nasze Stowarzyszenie wraz z odejściem Ireny, straciło wspaniałego członka, który swoją dobrotą, spokojem i ciągłym uśmiechem pozostawił głęboki ślad w naszych sercach. Będzie nam Jej bardzo brakowało na naszych tradycyjnych spotkaniach w Ambasadzie, na wycieczkach… Nie ma Jej już wśród nas, ale w naszej pamięci pozostanie na zawsze.

Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze

III Europejskie Forum Mediów Polonijnych.

Integracja, dialog i współpraca – to główne hasła, pod jakimi przebiegało III Europejskie Forum Mediów Polonijnych. W dniach od 21-23 października w Warszawie i w Pułtusku mówiło się o innowacjach, rozwoju i przyszłości mediów.

Tradycyjnym organizatorem Forum było Zrzeszenie Organizacji polonijnych w Szwecji, a współorganizatorami Stowarzyszenie „Wspólnota Polska" i Europejska Unia Wspólnot Polonijnych, którą na konferencji reprezentował prezydent, Tadeusz Adam Pilat.

Na konferencję przybyli zaproszeni goście: wicemarszałek Senatu RP, Maria Koc, która dokonała otwarcia Forum, minister Henryk Kowalczyk, przewodniczący Stałego Komitetu Rady Ministrów, przewodnicząca Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą Janina Sagatowska i ...
Z roku na rok to spotkanie przybiera na sile i znaczeniu. Zaczęło się kameralnie, w Malmö, skąd wywodzi się Zrzeszenie Organizacji Polonijnych w Szwecji. Potem był Sztokholm i gala w ambasadzie, a w tym roku przedstawiciele braci dziennikarskiej zgromadzili się w Warszawie, Senacie RP – miejscu szczególnym, ponieważ od tego roku ponownie to właśnie senatorowie decydują o polonijnym budżecie.

Media polonijne są jednym z sześciu podstawowych obszarów wydatkowania tych funduszy. Jak podkreślił w liście odczytanym podczas inauguracji Forum marszałek Senatu Stanisław Karczewski, takie spotkania budują płaszczyznę współpracy, a także wpisują się w tradycję rozmów w Senacie, dzielenia się refleksją o sukcesach i problemach naszych rodaków zamieszkałych za granicą, niekiedy gorących dyskusji.

W Europejskim Forum Mediów Polonijnych wzięło udział ponad 50 redakcji, w tym media papierowe, portale internetowe, blogerzy, reprezentanci radia i telewizji. Przyjechali z 20 krajów Europy, od Niemiec, Litwy, Norwegii czy Anglii, gdzie społeczność polska jest wyjątkowo liczna, aż po głęboką Syberię, czy kraje tak egzotyczne jak Czarnogóra lub Rumunia.

Czarnogórę na ww. forum reprezentowały : pani Teresa Medojević, red. naczelna "Głosu Polonii" czasopisma środowiskowego polonijnego w Czarnogórze i pani Wanda J.Vujisić (w zastępstwie Iwony Vujisić), która reprezentowała jedyny na Europejskim Forum Mediów Polonijnych biuletyn młodzieżowy " Wakacje z Polską" .

Drugi dzień Forum w Domu Polonii w Pułtusku rozpoczął panel poprowadzony przez prezydenta EUWP, Tadeusza Adama Pilata poświęcony zjawiskom integracyjnym w środowiskach polonijnych. Rozmawiano też o problemach i wyzwaniach, przed jakimi stoją nie tylko media polonijne, ale społeczności polskie w poszczególnych krajach. Innymi ważnymi tematami poruszonymi na forum była przyszłość mediów polonijnych z naciskiem na Internet i nowe technologie, a także współpracy z Polską Agencją Prasową, którą reprezentował Artur Dmochowski.

Zostały przeprowadzone także warsztaty dotyczące tworzenia i prowadzenia portali oraz blogów. Teresa Sygnarek, prezes Zrzeszenia Organizacji Polonijnych w Szwecji przez całe forum wspominała o ważnej roli opracowanego na potrzeby dziennikarzy za granicą portalu MediaPolonijne.net, który pełni swego rodzaju funkcję polonijnej agencji informacyjnej. W czasie forum wszyscy uczestnicy dokonali rejestracji na tej platformie. W tamtym roku mówiliśmy też o tym, jak ważne jest, by media polonijne stawały się dwujęzyczne, w tym roku widzimy, że ten apel spotkał się z pozytywną odpowiedzią części redakcji – zauważyła Sygnarek. III Forum Mediów Polonijnych zakończyło się zebraniem wniosków, które zostaną przedstawione odpowiednim instytucjom.

Opracowały: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević
Foto: Michał Józefaciuk

Wizyta delegacji miasta Hrubieszów w Bijelom Polju

Delegacja miasta Hrubieszów z Polski w dniach od 20 do 23 kwietnia 2017 r. przybyła z wizytą roboczą do Bijelog Polja. Polską stronę na spotkaniu reprezentowały panie: Anna Świstowska, przewodnicząca Rady Miejskiej i jej z-ca Grażyna Temporowicz. Ze strony czarnogórskiej obecni byli pan Džemal Ljušković, przewodniczący Parlamentu Gminy Bijelo Polje, pani Nemša Omerhodžić zastępca Mera Gminy Bijelo Polje oraz pan Miomir Vojinović, członek parlamentarnej komisji ds. Współpracy międzynarodowej. W spotkaniu uczestniczyły także przedstawicielki Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze Panie Wanda J.Vujisić i Teresa Medojević.

Głównym celem wizyty była wymiana doświadczeń z zakresu pracy samorządów lokalnych, ewentualnej współpracy w dziedzinie kultury, kwestii społecznych, sportu i innych obszarów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, powiedział przewodniczący Parlamentu Bijelo Polja, pan Džemal Ljušković.
Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Bijelo Polje, pani Nemša Omerhodžić podkreśliła, że polska delegacja wyraziła chęć do nawiązania bliższych relacji między dwoma miastami. Polska delegacja w trakcie wizyty przyłączyła się do obchodów Dnia Ziemi, które są obchodzone corocznie 22 kwietnia.
Przedstawiciele delegacji Hrubieszowa i Bijelog Polja, byli także obecni na lekcji kursu języka polskiego w Bijelom Polju, który prowadzą panie Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević. Członków delegacji zachwycił poziom znajomości j. polskiego uczniów, którzy wspaniale zaprezentowali wiedzę zdobytą na kursie.

Opracowały: W. J.Vujisić i T. Medojević
Foto: z arch.Gminy B.Polje

PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ W HRUBIESZOWIE

22-500 Hrubieszów, ul. mjr H. Dobrzańskiego „HUBALA" 1, tel./fax. 846962380, 846962504
e-mail: przewodniczacyrady@miasto.hrubieszow.pl

Hrubieszów, dnia 2 maja 2017 roku

RM.0007.19.2017

Pani Wanda Vujišić
Prezes
Stowarzyszenia Polaków Zamieszkałych
w Czarnogórze

Szanowna Pani Prezes!

W imieniu swoim Przewodniczącej Rady Miejskiej w Hrubieszowie oraz Wiceprzewodniczącej Grażyny Temporowicz, chciałabym bardzo podziękować za odbytą wizytę w Waszym mieście oraz możliwość poznania funkcjonowania i działalności Stowarzyszenia Wspólnota Polska w Czarnogórze.
Czas spędzony był bardzo owocny, dzięki poznaniu i doświadczeniu zadań, z które podejmuje Wspólnota Polska w Czarnogórze.
Uczestnictwo w kursie języka polskiego prowadzonego przez Panią Prezes Stowarzyszenia oraz Panią Teresę Medojević. Było niezapomniane. Zajęcia były prowadzone bardzo profesjonalnie z dużym zaangażowaniem obu Pań. Uczniowie uczą się w sposób praktyczny języka polskiego, mają duży zasób słownictwa, wypowiadają się i odpowiadają na zadawane pytania w języku polskim. Mogłyśmy usłyszeć polskie piosenki w wykonaniu uczniów. Lekcja języka polskiego zrobiła ogromne wrażenie na nas, ponieważ naszego języka uczy się młodzież czarnogórska często nie mająca korzeni polskich. Praca tych Pań jest godna podziwu.

Wyrażam nadzieję, że podjęte będą zmierzać do wystosowania odpowiednich zaproszeń dla Wspólnoty Polskiej i młodzieży do uczestnictwa w zajęciach integracyjno- edukacyjnych w jednej ze szkół miejskich w Hrubieszowie.
Od władz miasta otrzymaliśmy zaproszenie dla Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Hrubieszowskiej na folklorystyczny festiwal w Bijelo Polje. Ze swojej strony obiecujemy wysłać zaproszenie dla zespołu z Bijelo Polja na festiwal folklorystyczny oraz zorganizować naukę tańców polskich.

Było nam niezmiernie miło poznać Państwa. Wasza gościnność, serdeczność i okazane dobro, przyjaźń, poświęcony czas był dla nas bardzo wartościowy i niezapomniany. Mamy nadzieję, że wizyta w naszym mieście – Hrubieszowie będzie również taka znacząca. Zapraszamy do Hrubieszowa.

W naszych sercach i pamięci wizyta będzie miała szczególne znaczenie i miejsce. Cała wizyta w Bijelo Polje przebiegła zgodnie z planem, dzięki pomocy i zaangażowaniu się Pani Prezes Wandy Vujisic i Stowarzyszeniu Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze. Jest mi niezmiernie miło,że mogłyśmy być w Czarnogórze i poznać kulturę, historię, tradycje tego narodu i państwa. Jedną z najważniejszych chwil było poznanie wspaniałych życzliwych ludzi, którzy okazali nam wszelką pomoc i poświęcili swój czas w czasie wizyty.

Mam nadzieję, że to spotkanie zaowocuje ścisła i stałą współpracą na lata.

Z poważaniem,

Anna Świstowska
Przewodniczący Rady Miejskiej w Hrubieszowie

Wizyta dzieci z Czarnogóry w Hrubieszowie

Szczególnie miłym przeżyciem dla młodzieży była wizyta w Hrubieszowie, gdzie przebywała ona na zaproszenie burmistrza Tomasza Zająca i przewodniczącej Rady Miasta, pani Anny Świstowskiej. Młodzież zwiedziła, muzeum im. ks. St. Staszica w Hrubieszowie oraz najważniejsze zabytki miasta, o których opowiadał regionalista i prezes Towarzystwa Regionalnego w Hrubieszowie pan Jerzy Krzyżewski. Na zakończenie wizyty młodzież została poczęstowana obiadkiem i różnymi łakociami, a na pamiątkę pobytu w Hrubieszowie wręczono im drobne upominki. Niespodzianką dla dzieci był park linowy oraz zajęcia taneczne pod okiem pani Grażyny Temporowicz – choreografa oraz kierownika Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Hrubieszowskiej, która wraz z tancerzami uczyła naszą młodzież podstawowych kroków polskich tańców. Młodzież także wesoło spędziła czas w Hrubieszowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji.

Wycieczkę do Hrubieszowa zorganizowano dzięki pani Annie Świstowskiej i pani Wandzie J. Vujisić. Młodzież odwiedziła miasto Hrubieszów, które podpisało w lipcu b. r. memorandum o współpracy z miastem Bijelo Polje w Czarnogórze.

Opracowała: W. J.Vujisić
Foto: z arch. uczestników

Hrubieszów i Bijelo Polje miastami partnerskimi

W Bijelom Polju 28.07. br. została podpisana Umowa o współpracy partnerskiej między miastami Hrubieszów i Bijelo Polje. W imieniu miast podpisy pod umową złożyli ich burmistrzowie – Panowie Tomasz Zając i Aleksandar Žurić. W dokumencie znalazły się zapisy o wymianie doświadczeń w zakresie działalności samorządów, dziedzictwa historycznego, kultury, sportu, edukacji, turystyki, biznesu i rozwoju lokalnego.

Podpisując umowę partnerską, podkreślono, jak wiele punktów wspólnych łączy Hrubieszów i Bijelo Polje. Oba miasta są miejscowościami przygranicznymi, na styku kultur i religii, z bogatą historią i tradycją multietniczną. Obecnie inwestują w rozwój młodego pokolenia, pielęgnując w nim szacunek do społeczności lokalnej. Burmistrz Hrubieszowa, Tomasz Zając podkreślając zadowolenie z podpisanej umowy, zadeklarował ścisłą współpracę z miastem Bijelo Polje we wszystkich wymienionych dziedzinach oraz regularne spotkania na różnych szczeblach. Obie strony porozumiały się również co do perspektyw współpracy województw.

W uroczystości wzięła także udział Ambasador RP w Czarnogórze Pani Irena Tatarzyńska. Przedstawicielom obu miast życzyła sukcesów w rozwijaniu współpracy oraz zadeklarowała wsparcie Ambasady we wspólnych projektach Hrubieszowa i Bijelog Polja.

Foto:M. Medojević/Ambasada RP/

Bożonarodzeniowe spotkanie z Polonią w Ambasadzie RP w Czarnogórze

Ubiegłoroczne spotkanie wigilijne z Polonią z okazji zbliżających się świąt Bożego Narodzenia zorganizowane zostało przez Ambasadę PR w Czarnogórze 17 grudnia 2016 r. W udekorowanym świątecznie salonie ambasady przepięknia choinka przyciągała uwagę nie tylko dzieci, ale i dorosłych. Pod choinką, jak zwykle były gwiazdkowe prezenty, na które dzieci czekały z wielką niecierpliwością. Nie zabrakło także i św. Mikołaja, za którego i w tym roku przebraliśmy pana Blagoja Vujisića.

Obecnych Polonusów przybyłych wraz z rodzinami na spotkanie powitał nowy pan Konsul RP w Podgoricy, Ryszard Michalski, który wszystkim złożył bożonarodzeniowe i noworoczne życzenia i zaprosił dzieci, aby przywitały Mikołaja i z jego rąk odebrały swoje prezenty. Radości było bez liku, bo niektóre maluchy i dwa razy przychodziły po paczkę i ...

(.. .) „Wręczanie upominków jest już tradycją Ambasady RP w Podgoricy, która co roku dba o obdarowanie najmłodszych oraz o utrwalenie w ich sercach ciepłych wspomnień związanych z Polską i polską placówką". Potrzebę pielęgnowania takich związków podkreślił Konsul RP w Czarnogórze, zwracając się do obecnych.

Spotkanie z Polonią było także okazją do złożenia życzeń bożonarodzeniowych i noworocznych, do których również tą, wirtualną, drogą dołączył się personel Ambasady RP w Podgoricy, życząc wszystkim przyjaciołom spokoju, zdrowia i rodzinnego ciepła na ten czas!

Do życzeń pana Konsula dołączyła się i pani Wanda J. Vujisić, prezes tutejszej Polonii, która w swoim wystąpieniu powitała pana Konsula, który od sierpnia 2016 r. opiekuje się Polonią i życzyła mu powodzenia w przeprowadzaniu kolejnych planów i zamierzeń, zdrowia, pomyślności i sukcesów zarówno w życiu osobistim, jak i zawodowym.
A Polonusom z okazji Świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się Nowego 2017 roku życzyła, aby zdrowie, radość, moc, nadzieja i wszelka pomyślność nieustannie gościły w ich domach. Niech każdy nadchodzący dzień będzie dla Was „czasem szczęśliwym", a Wigilijny Opłatek niech doda Wam wiary i nadziei, że spełnią się pragnienia wszystkich Polaków na obczyźnie – dodała pani Wanda. To był najradośniejszy dzień dla najmłodszych naszych Polonusików, ale nie tylko, bo i ci starsi mieli okazję powspominać święta Bożego Narodzenia obchodzone w Polsce. I mimo, że mamy tu swoje rodziny, przyjaciół i znajomych, to jednak gdzieś głęboko w sercu właśnie w tak wzruszajacych chwilach, jakimi są święta, tęsknimy do ...

Wanda J.Vujisić

Foto: M. Medojević /Ambasada RP/

Wielkanocne spotkanie Polonii w Ambasadzie

Polonia zamieszkała w Czarnogórze, a także przyjaciele Ambasady związani z Polską, spotkali się 08.04 br. na wielkanocnym śniadaniu zorganizowanym w siedzibie Ambasady. Organizatorem spotkanja była Ambasada RP i Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze.

O godz.11:00 spotkaliśmy się przed kościołem p.w. Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku, gdzie nastąpiło poświęcenie naszych święconek, a potem na śniadaniu wielkanocnym w Ambasadzie RP. Witając zebranych gości Ambasador RP, pani Irena Tatarzyńska nawiązała do tradycji wielkanocnych w Polsce i przypomniała o wadze tego święta dla wszystkich Polaków, niezależnie od miejsca ich zamieszkania. Składając życzenia wielkanocne, życzyła wszystkim spokoju, pogody ducha i dalszego pielęgnowania polskości oraz związków z Polską.

Do życzeń pani Ambasador Stowarzyszenia, Wanda J. Vujisić, powiedziała: (...) „ Wielkanoc to odradzania się wiary w siłę Życzę, aby Święta Wielkanocne wzajemną życzliwość. Niech odrodzenie, napełni Was pokojem i pokonywaniu trudności i pozwoli

dołączyła się i pani prezes która w swoim wystąpieniu m.in. czas otuchy i nadziei.Czas Chrystusa i drugiego człowieka. przyniosły Wszystkim radość oraz Zmartwychwstanie, które niesie wiarą, niech da Wam siłę w zufnością patrzeć w przyszłość...”

W trakcie spotkania w Ambasadzie, jak co roku, zorganizowano konkurs na najładniejsze koszyczki wielkanocne. Trzy najbardziej okazałe nagrodzono upominkami. Komitet organizacyjny śniadania wielkanocnego w składzie: Wanda J. Vujisić, Anita Burzanović, Teresa Medojević, Marta Borowiec-Jokić, Irena Šućur i Iwona Vujisić przygotował sałatki, jajka faszerowane i wspaniałe, różnorodne ciasta. Członkowie Klubu Miłośników Języka Polskiego przygotowali piękne pisanki.

Irena Šućur

Foto: M. Medojević i I. Vujisić /Ambasada RP/

Niezapomniana podróż po Polsce ...

Kancelaria Senatu RP, Ambasada RP w Podgoricy, Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze i Stowarzyszenie „Grześ" z Puław dla dzieci Polonusów, uczestników VII kursów języka polskiego z Bijelog Polja i studentów z Podgoricy, którzy pomyślnie ukończyli kurs języka polskiego, od 17 – 27 lipca 2017 r. zorganizowali kolonie letnie w Puławach.

Ich, 40 uczestników wraz z wychowawcami odwiedziło najpiękniejsze zakątki Polski. Program pobytu był różnorodny i tak interesujący dla dzieci i młodzieży, że nie mieli czasu na nudę. Wręcz przeciwnie, w ciągu dwóch tygodni pobytu w tym pięknym kraju odwiedzili: Warszawę, Zakopane, Kraków, Kazimierz Dolny, Nałęczów, Jura Park w Bałtowie, Lublin, Hrubieszów, Janowiec i inne ciekawe miejsca w Polsce, z którymi dotychczas się nie spotkali, jak np.: kuźnia w miejscowości Wojciechów i ...

Z przewodnikiem spacerowali po Puławach i zapoznali się z historią miasta, gdzie w XVII w. ulokowana zostala magnacka rezydencja Lubomirskich w stylu barokowym. W następnym stuleciu zespół pałacowy został rozbudowany w stylu klasycznym dla książąt Czartoryskich.

Zafascynował ich i Kraków, dawna stolica Polski, gdzie zobaczyli Zamek Królewski, centrum Starego Miasta, jaskinię legendarnego smoka wawelskiego. W Warszawie zwiedzili Stare Miasto, pomnik „Nieznanego żołnierza", w swoich obiektywach uwiecznili fotografie Pałacu Nauki i Kultury, a także odwiedzili jedyne w Europie „Centrum Nauki Kopernik", w którym znajduje się ok. 450 eksponatów.

Pobyt w polskim środowisku był okazją dla młodzieży, aby sprawdzić swój poziom znajomości języka polskiego zdobytego na kursie. Byli szczęśliwi, ponieważ mogli się komunikować ze swoimi polskimi rówieśnikami w języku polskim.

Pięciu studentów, z kursu języka polskiego w Podgoricy – Ivana i Marija Đurković, Ana Đurović, Jelica Medojević i Milić Bakić spróbowało swoich sił i wcieliło się w rolę tłumacza. Były też i zajęcia sportowe - piłka nożna, siatkówka, ping - pong, basen i różne gry zespołowe.

Organizatorem i koordynatorem kolonii w Puławach, ze strony czarnogórskiej, była pani mgr Wanda J. Vujisić, prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze, a ze strony polskiej pan mgr inż. Krzysztof Hawryluk, prezes Stowarzyszenia „Grześ" z Puław.

Serdeczne podziękowania za wspaniałą organizację kolonii w Polsce uczestnicy zawdzięczają pani ambasador RP w Podgoricy, Irenie Tatarzyńskiej, panu konsulowi RP, Ryszardowi Michalskiemu, a także pani Wandzie J. Vujisić, Teresie Medojević, panu Krzysztofowi Hawrylukowi i wychowawcom – Irenie Šućur, Mili Korać, Blagoju Vujisiću i Dušanu Bugarinu.

We wrześniu został wydany siódmy numer biuletynu młodzieżowego „Wakacje z Polską”, gdzie zamieściliśmy najciekawsze zdjęcia z naszych wakacji w Polsce. Została również zorganizowana w Domu kultury w Bijelom Polju, wystawa pt.” Polska i My w obiektywie - 2017”.

Impresje...

Impresje uczestników są nadzwyczajne, wszystkie mają swoją własną, ciekawą historię, wiele pięknych wrażeń, które pokazują, jak bardzo zafascynowała ich ta podróż. Po powrocie do Czarnogóry wszyscy marzą tylko o jednym, aby w przyszłym roku znów odwiedzić Polskę.

Rodzice uczniów osobiście podziękowali organizatorom za opiekę, za wszystko co kadra kolonijna robiła, aby ich dzieci były szczęśliwe i czuły się bezpiecznie w czasie piętnastodniowego pobytu w Puławach.

Wakacje w Polsce stały się już naszą tradycją, którą kontynuujemy!

Wanda J.Vujisić
Foto: z arch. uczestników

Wystawa fotografii „Polska i My w obiektywie”

I. W Domu kultury „Vojislav Bulatović – Strunjo” w Bijelom Polju, 30 września 2017 r. została otwarta wystawa fotografii „Polska i My w obiektywie”, którą otworzyła JE Irena Tatarzyńska, Ambasador RP w Czarnogórze.

Wystawa poświęcona została pobytowi młodzieży i studentów w Polsce od 17 – 27 lipca 2017 r. pod nazwą „Polska – Czarnogóra dwa bratanki”, którzy byli uczestnikami kursów języka polskiego w Bijelom Polju i w Podgoricy.

Na wystawie fotografii znalazło się ok.70 fotografii, które zostały utrwalone przez nich w obiektywach aparatów, telefonów komórkowych i selfi. A wszystko to po to, aby jak najdłużej zatrzymać i uwiecznić w kadrze te wspaniałe chwile, które będą im przypominać niezapomniane lato w Polsce.

Program manifestacji był bogaty i różnorodny. Zaprezentowany został film pt.**“ Polska z lotu ptaka**”. Pani Wanda poinformowala obecnych o pobycie dzieci i młodzieży w Polsce, ale swoimi impresjami z tej niezapomnianej podróży podzielili się oni sami, opowiadając o swoich przeżyciach podczas pobytu.

W programie manifestacji udział wzięli przedstawiciele władz Miasta i Gminy Bijelo Polje na czele z panem przewodniczącym Parlamentu, Džemalem Ljuškovićem. Obecni byli także: dyr. Domu kultury, Abaz Dizdarević, dyr. „JU Ratkovićeve večeri poezje”, Kemal Musić, Milovan Rakonjac, Nikola Pajević, wychowawcy (Irena Šućur, Mila Korać, Dušan Bugarin i Blagoje Vujisić), rodzice, a także i mieszkańcy Bijelog Polja. W imieniu rodziców, za organizację, troskę i opiekę nad dziećmi w czasie ich pobytu na koloniach, podziękował organizatorom i Ambasadzie RP w Czarnogórze, pan Branko Lazarević.

Ivona Vujisić, redaktor biuletynu młodzieżowego „Wakacje z Polską” wręczyła, uczestnikom kolonii polonijnych, nowy jego numer (Nr7/2017), który bogaty jest w niezwykłe wydarzenia dot. ich pobytu w Polsce. Tę część manifestacji zakończono ulubioną piosenką kolonistów „Szła dzieweczka do ...”, która towarzyszyła im przez cały okres pobytu w Polsce.

(...) „bo Polska to piękny kraj, bardzo różnorodny, który zaoferował nam mnóstwo atrakcji i niezapomnianych wrażeń.”– tak mówili uczestnicy kolonii po powrocie do Czarnogóry.

Rozpoczęcie VIII edycji kursu języka polskiego w Białym Polu

II. Przy dzwiękach gitary Sari Kurgaš i Emira Pilici otwarta została także VIII edycja kursu języka polskiego dla bijelopoljskiej młodzieży, którą otworzył pan Ryszard Michalski, Konsul RP w Czarnogórze.

Pan konsul serdecznie powitał nową grupę młodzieży z Bijelog Polja i okolic – ich 25, którzy wyrazili chęć nauki języka polskiego. Wręczając uczestnikom VIII edycji kursu j.polskiego komplet podręczników życzł im, aby uspiesznie ukończyli kurs i tak, jak i ich poprzednicy odwiedzili Polskę.

Na zakończenie organizatorzy manifestacji (Wanda J. Vujisić, prezes Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze i Teresa Medojević, red. czasopisma „Głos Polonii") podziękowali Ambasadzie RP w Czarnogórze za pomoc w organizacji ww. manifestacji.

Opracowały: Wanda J.Vujisić i Teresa Medojević
Foto: I. Vujisić / Ambasada RP/

У БИЈЕЛОМ ПОЉУ ПОЧЕО КУРС ПОЉСКОГ ЈЕЗИКА, СЕДМИ ПО РЕДУ

Бесплатни часови за 23 полазника

БИЈЕЛО ПОЉЕ -Отварајући изложбу фотографија под називом „Пољска и ми у објективу" и курс пољског језика, седми по реду, који ће бесплатно похађати 23 ученика основних и средњих школа Бијелог Поља, амбасадорка Пољске у Црној Гори **Ирена Татажински** је казала да је пресрећна што сарадња ове двије државе тече на овај начин.

-Част ми је да отворим ову манифестацију, односно да се виде слике које су ученици и студенти из Црне Горе урадили током боравка у мојој прелијепој Пољској. Видјели су пуно тога лијепог и носе знам предивне успомене. Желим да они, али и други из Црне Горе посјете моју државу и виде предивна мјеста. Да што више људи у Црној Гори научи пољски језик и чита нашу литературу-казала је амбасадорка, поред које је био и конзул Пољске у Црној Гори **Ришард Михалски**.

У име домаћина госте из Пољске и учеснике курса пољског језика, њихове наставнике и родитеље поздравио је **Џемал Љушковић**, предсједник СО.

Представници амбасаде Пољске јуче у Бијелом Пољу

-Желим да се осјећате код нас као да сте код своје куће, с обзиром да су Црна Гора и Пољска двије државе које су у више него пријатељским односима-казао је Љушковић.

У име родитеља ученика захвалио се **Бранко Лазаревић**.

-Ово је за нашу дјецу једно ново лијепо искуство. Велики смо дужници **Ванде Вујисић** и **Терезе Медојевић**, бјелопољских снаха, које су организатори већ годинама успјешних манифестација-казао је Лазаревић.

Наступили су и ученици Музичке школе из Бијелог Поља а приказан је кратки филм под називом „Пољска са лета птице", који је присутне упознати са знаменитостима мјеста у Пољској у којима су 15 дана боравили ученици и студенти који су били полазници курса пољског језика у Бијелом Пољу и Подгорици.

Предсједница Удружења Пољака у Црној Гори Ванда Вујисић казала је да је ова манифестација допринос сарадњи Бијелог Поља и пољског града Хрубјешова, пошто је током љета ове године потписан Меморандума о партнерству и сарадњи ова два града, а који се односи на размјену искустава у области локалне самоуправе, историјског наслеђа, културе, спорта, образовања, туризма, предузетништва и локалног развоја.

-На овој манифестацији је промовисан седми број омладинског билтена на пољском језику „Љетовање са Пољском" у којем су објављени утисци из Пољске са најинтересантнијим фотографијама, о чему је присутне упознала **Ивона Вујисић**, уредница билтена.

Од одабраних фотографија свих учесника путовања уприличена је изложба са 70 фотографија, које су учесници љетовања сами урадили. Утисаке самих учесника са путовања смо чули и на крају они запјевали своју омиљену пјесму на пољском језику- појаснила је Вујисићева.

М.Н.

Zakończenie V edycji kursu języka polskiego dla Czarnogórców

Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze wraz z Ambasadą RP w Czarnogórze w semestrze zimowym przygotowało, zorganizowało i przeprowadziło V kurs języka polskiego dla Czarnogórców.
Kurs odbywał się w szkole językowej – Centar za obrazovanje i odgoj „Don Bosko“ w kościele katolickim p.w. Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku od 30.09. - 23.12.2016 r. w liczbie 3 godzin lekcyjnych raz w tygodniu. Sala wykładowa została udostępniona na potrzeby kursu bezpłatnie, dzięki wstawiennictwu pani prezes Stowarzyszenia, Wandy J. Vujisić.
W kursie uczestniczyło 18 osób. Kurs prowadziły panie: mgr Wanda J. Vujisić, zajęcia leksykalno-gramatyczne i mgr Marta Borowiec - Jokić, zajęcia z kultury – obie z pełnym przygotowaniem pedagogicznym i metodycznym. Uczestnicy otrzymali bezpłatne materiały niezbędne do wzięcia udziału w lekcjach. Były to kopie wybranych tematów z podręczników do nauki języka polskiego jako obcego oraz materiały własne opracowane w oparciu o źródła internetowe. Do egzaminu końcowego przystąpiło 13 osób. Wszyscy uczestnicy kursu pomyślnie zdali egzanin.

Na zakończenie kursu wśród uczestników przeprowadzono ankietę ewaluacyjną – narzędzie badawcze, z analizy którego wynika, że organizacja kursu i atmosfera na kursie spełniły ich oczekiwania, a zastosowane metody pracy przez wykładowców aktywizowały ich do udziału w zajęciach i do samodzielnego wykonywania prac domowych. Uczestniczeniem w kursie kształtowali swoje zdolności językowe, które zdobyli już wcześniej. Wg. nich tematyka zajęć była ciekawa, wykazali zadowolenie z uczestnictwa w kursie i ze sposobu przekazywania wiedzy przez wykładowców, który był przystępny i zrozumiały. Wzrósł także ich poziom wiedzy z języka polskiego, jak widać z ankiety, a materiały dydaktyczne otrzymane od wykładowców będą im przydatne w konwersacjach w języku polskim, w bezpośrednich spotkaniach z Polakami, i nie tylko – tak to skomentowali. Pragną polecić kurs języka polskiego swoim kolegom i przyjaciołom, których interesują zwyczaje, tradycje, historia Polski i którym język polski jest bliski.

W dniu 16 grudnia 2016 r. w Ambasadzie RP w Podgoricy odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów uczestnikom V kursu języka polskiego. Dyplomy kursantom wręczyła pani Anna Kasprzak, III Sekretarz Ambasady RP ds. politycznych, która w swoim wystąpieniu podkreśliła wielkie znaczenie popularyzacji języka polskiego wśród młodego pokolenia Czarnogórców i wartości płynące z nauki języków obcych, dodała: (...) „ Zakończona edycja jest 5. z kolei edycją kursu od początku finansowaną z budżetu Departamentu Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej MSZ RP w ramach promowania języka polskiego za granicą. Cieszy nas, że uczestnikami kursu są mieszkańcy Czarnogóry zainteresowani Polską i polskością oraz chęcią pogłębiania znajomości języka polskiego“. Ona także słowa podziękowania skierowała do wykładowców – podziekowała im za trud włożony w przygotowanie ciekawych, różnorodnych i interesujących wykładów z języka polskiego.

Najlepsze wyniki na kursie osiągnęli:

Jovana Đurković – I miejsce (95,07%)
Ana Djurović - II miejsce (93,55%)
Milić Bakić - III miejsce (88,65%)

W imieniu uczestników kursu słowa podziękowania pod adresem JE Ireny Tatarzyńskiej, Ambasadora RP w Czarnogórze, pana Ryszarda Michalskiego, Konsula RP w Czarnogórze i pani Anny Kasprzak, III Sekretarza Ambasady RP skierowała Jovana Đurković. Ona podziękowała za wsparcie, ogromne zaangażowanie i pomoc Ambasady przy organizacji kursu języka polskiego.Wyrazy uznania i podziękowania skierowano także pod adresem wykładowczyń – pani Wandy i pani Marty, które już trzeci rok prowadzą wspaniałe zajęcia języka polskiego. Podziękowano im za wytrwałość, za trud jaki wkładają w nauczanie j. polskiego, aby przybliżyć uczestnikom polskie tradycje, obyczaje, polską historię i ucząc ich jednocześnie poprawnego posługiawania się językiem polskim.

Bardzo serdecznie podziękowano i przedstawicielowi z Centrum za obrazovanje i odgoj „Don Boško“ przy kościele katolickim p.w. Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku, Don Janezu Mirteku za bezpłatne wynajęcie sali lekcyjnej, co jest wyrazem dobroci i sympatii w promowaniu języka polskiego wśród młodych Czarnogórców i nie tylko.

Na zakończenie uroczystości uczestnicy kursu przygotowali krótki program w j. polskim.

Wanda J.Vujisić
Foto: I. Vujisić /Ambasada RP/

Dzień Dziecka
Zakończenie VI kursu języka polskiego w Podgoricy
Zakończenie VII kursu języka polskiego w Bijelom Polju

Dzień Dziecka został zorganizowany w dniu 10 lipca 2017 r. przez Ambasadę RP i Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze w Parku Narodowym Biogradska gora. Dzieci i ich rodziców – Polonusów przywitali pan Ryszard Michalski, konsul RP w Podgoricy i pani Wanda J. Vujisić, prezes Stowarzyszenia Dla naszych najmłodszych przygotowano słodycze, napoje i atrakcję – wycieczka dookoła jeziora. Dzieci podziwiały florę i faunę jeziora i wspaniale spędziły czas na łonie natury. W tym dniu zorganizowano także zakończenie VI edycji kursu języka polskiego w Podgoricy i VII edycji kursu języka polskiego w Bijelom Polju, dzięki którym to czarnogórscy słuchacze i słuchacze polskiego pochodzenia pogłębiają swoją znajomość języka polskiego.

Pani Wanda zwracając się do obecnych przeczytała mail od pani Ireny Tatarzyńskiej, ambasadora PR w Podgoricy: "(...) Życzę udanej pogody i wielu miłych wrażeń z okazji uroczystego zakończenia już VI i VII edycji kursu języka polskiego.Wiem, że każdego roku przybywa coraz więcej chętnych osób i to nie tylko w Podgoricy i Białym Polu, ale nawet w Risan, które pragną uczyć się naszego języka ojczystego. To w dużej mierze zasługa Pani, Pani Teresy i Pani Marty. Korzystam z tej okazji, aby Paniom złożyć serdeczne podziękowania i gratulacje. A uczestnikom kursu życzę dalszego zapału do kontynuowania nauki języka polskieg, dzięki czemu będą mogli głębiej i lepiej dostrzegać, rozumieć piękno i szeroko pojęte bogactwo naszej ojczyzny - Polski ".

Za te wspaniałe słowa skierowane pod naszym adresem bardzo serdecznie dziekujemy Pani Ambasador, bo one motywują nas do dalszej pracy w prowadzeniu kursów i dodają sił i energii w promowaniu języka polskiego w Czarnogórze – powiedziała pani Wanda.

Kilka słów o kursach języka polskiego- kolejne edycje już za nami !

VI edycja kursu języka polskiego w Podgoricy

Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze wraz z Ambasadą RP w Czarnogórze przygotowało, zorganizowało i przeprowadziło VI kurs języka polskiego dla Czarnogórców i młodzieży polskiego pochodzenia.
Otwarcie kursu języka polskiego zorganizowano 07.04.2017 r. w Podgoricy w szkole językowej - Centar za obrazovanje i odgoj „Don Boško" w kościele katolickim pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku. Zajęcia w semestrze letnim odbywały od 31.03. - 16.06.2017 r. w liczbie 3 godzin lekcyjnych raz w tygodniu.

W kursie uczestniczyło 14 osób. Kurs prowadziły panie lektorki: mgr Wanda J. Vujisić, zajęcia leksykalno-gramatyczne i mgr Marta Borowiec-Jokić, zajęcia z kultury.Uczestnicy otrzymali pełny zestaw tekstowych, graficznych, drukowanych i kopiowanych materiałów wraz z ćwiczeniami do prac na zajęciach i do prac samodzielnych w domu dot. gramatyki, leksyki. Na zajęciach korzystano również ze środków audio wizualnych dostępnych w sali wykładowej.
Program zajęć zaplanowany w semestrze letnim br. został w 100% zrealizowany. Kurs został zakończony przeprowadzeniem testu sprawdzającego dot. znajomości przerobionego materiału. Do egzaminu końcowego przystąpiło 12 uczestników, którzy pomyślnie zdali egzamin końcowy. Wynik procentowy końcowego testu sprawdzającego wahał się od 96,59% -63,36%. Analiza wyników testów pokazała, że uczniowie w dobrym stopniu opanowali umiejętności i wiedzę uzyskaną na kursie.
Najlepszymi uczniami na kursie byli:

Jovana Đurković – I miejsce (96,59%)
Đurović Ana - II miejsce (95,64%)
Bakić Milić - III miejsce (88,88%)

W dniu 10. 06. 2017 r. w Parku Narodowym „Biogradska Gora" (Kolašin) odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów, a także i dyplomów „wzorowy uczeń", najlepszym uczestnikom kursu, przez panią Annę Kasprzak, III sekretarza RP w Ambasadzie RP w Czarnogórze.
W imieniu uczestników kursu słowa podziękowania pod adresem pana konsula RP, Ryszarda Michalskiego i pani Anny Kasprzak, III sekretarza RP w Czarnogórze skierowała Jovana Đurković. Ona podziękowała za wsparcie, ogromne zaangażowanie i pomoc przy organizacji kursu języka polskiego i zacytowała Stefana Żeromskiego - "Nauka jest jak niezmierne morze. Im więcej jej pijesz, tym bardziej jesteś spragniony".

Wyrazy uznania i podziękowania skierowała także pod adresem wykładowczyń – pani Wandy i pani Marty, które już trzeci rok prowadzą wspaniałe zajęcia języka polskiego. W imieniu całej grupy podziękowała im za wytrwałość, za zaangażowanie, za trud jaki wkładają, aby zajęcia były ciekawe i interesujące.
A także i za to, że one starają się, aby w jak najlepszy sposób przybliżyć uczestnikom polskie tradycje, obyczaje, polską historię i ucząc ich jednocześnie poprawnego posługiawania się językiem polskim.

Bardzo serdecznie podziękowano i przedstawicielowi z Centar za obrazovanje i odgoj „Don Bosko" w kościele katolickim pod wezwaniem Najświętszego Serca Jezusowego na Koniku, Don Janezu Mirteku za bezpłatne wynajęcie sali lekcyjnej, co jest wyrazem dobroci i sympatii w promowaniu języka polskiego wśród młodych Czarnogórców, i nie tylko.

VII edycja kursu języka polskiego w Bijelom Polju

Stowarzyszenie Polaków zamieszkałych w Czarnogórze wraz z Ambasadą RP także przygotowało, zorganizowało i przeprowadziło VII edycję kursu języka polskiego dla dzieci pochodzenia polskiego i czarnogórskiego.

Otwarcie kursu języka polskiego zorganizowano 04.02.2017 r. w Domu kultury „Vojislav Bulatović-Strunjo" w Bijelom Polju w semestrze letnim od 04.02. - 10.06.2017 r. w wymierze 3 godzin lekcyjnych raz w tygodniu.Sala wykładowa została udostępniona na potrzeby kursu bezpłatnie, dzięki wstawiennictwu pani prezes Stowarzyszenia, Wandy J. Vujisić i pani Teresy Medojević.

W kursie uczestniczyło 12 uczniów.Kurs prowadziły panie: mgr Wanda J. Vujisić i pani Teresa Medojević. Uczestnicy otrzymali bezpłatnie na korzystanie komplet książek - podręcznik i ćwiczenia gramatyczne do nauki języka polskiego (Uczymy się polskiego – podręcznik języka polskiego dla cudzoziemców, 1.Teksty i 2. Komentarz językowy, ćwiczenia;aut.:Barbara Bartnicka,Wojciech Jekiel,Marian Jurkowski,Danuta Wasilewska, Krzysztof Wrocławski), które zwrócili po zakończeniu letniego semestru.

Program zajęć zaplanowany w semestrze letnim br. został w 100% zrealizowany. Kurs został zakończony przeprowadzeniem testu sprawdzającego dot. znajomości przerobionego materiału. Do egzaminu końcowego przystąpiło 12 uczniów. Zestaw różnorodnych zadań testowych miał na celu sprawdzenie kompetencji leksykalnych i gramatycznych uczniów. Wyniki testów były zróżnicowane i wahały się od 30 - 15 pkt. (maksymalna ilość- 33 pkt.). Analiza wyników testów pokazuje, że uczniowie w dobrym stopniu opanowali umiejętności i wiedzę uzyskaną na kursie.
Najlepszymi uczniami na teście były:

Branislava Medoievič – I miejsce (30 pkt.-90,90%)
Karišik Nikolina – I miejsce (30 pkt.-90,90%)
Đerić Đina - I miejsce (30 pkt.-90,90%)

One otrzymały także dyplomy „wzorowy uczeń".
W dniu 10.06.2017 r.w Parku Narodowym „Biogradska Gora" (Kolašin)odbyła się uroczystość wręczenia dyplomów, uczestnikom kursu, przez pana Ryszarda Michalskiego, konsula RP w Czarnogórze, któremu bardzo serdecznie dziękujemy za dotychczasową, wspaniałą współpracę.
Na zakończenie został zorganizowany QUIZ - Co wiesz o Narodowym parku Biogradska gora i o biogradskom jezeru?, który przygotował pan Blagoje Vujisić. Zwycięzcami zostali - **Jelica Medojevic i Milić Bakić**, a drugie miejsce zajęli – **Aleksander Lazarevic i Branislav Kovačević.**

Opracowała, Wanda J.Vujisić / *Foto: T. Medojević/*

Rozpoczęcie VII edycji kursu języka polskiego w Podgoricy

Uroczyste otwarcie VII edycji kursu języka polskiego dla studentów odbyło się 5 października br. w Podgoricy (semestr zimowy) w Centrum Edukacji „Don Bosko" działającym przy kościele pw. Najświętszego Serca Jezusa na Koniku. Kurs otworzyła pani Anna Kasprzak, III sekretarz w Ambasadzie RP w Podgoricy, która w swoim wystąpieniu poinformowała studentów o zaangażowaniu Ambasady RP w organizację kursu, a także pogratulowała studentom wspaniałej wiedzy o Polsce, o polskich obyczajach, tradycjach, kulturze, którą zdobyli w czasie zajęć j. polskiego. A będąc w lipcu w Polsce mogli się sami przekonać o stopniu swojej znajomości języka polskiego w naturalnym środowisku, w bezpośredniej komunikacji, w różnych sytuacjach.

Organizatorami kursu, tak jak i w latach poprzednich są: Ambasada RP w Podgoricy oraz Stowarzyszenie Polaków Zamieszkałych w Czarnogórze. Udział w kursie, podobnie jak w semestrze letnim, jest bezpłatny. Kurs będzie trwał od 30.09. - 15.12.2017 r. Zajęcia będą się odbywały raz w tygodniu, a poprowadzić je będą: mgr Wanda J. Vujisić i mgr Marta Borowiec-Jokić. Sala lekcyjna do prowadzenia zajęć z j. polskiego została wynajęta bezpłatnie dzięki przychylności Don Viktora i staraniom pani prezes Stowarzyszenia W. J. Vujisić.

Do zaliczenia zajęć, w semestrze zimowym, wymagane będą: frekwencja (powyżej 50%), zaliczenie prac domowych oraz zaliczenie pracy końcowej, którą będzie promocja Polski na CD. Szczegółowe informacje o programie i charakterze zajęć zostaly podane drogą mailową, a później i na pierwszym spotkaniu.

Druga część spotkania miała charakter wykładu, który przygotował pan mgr inż. Bartłomiej Tomczak pt. „Maria Skłodowska – Curie – ambasadorka Polski" dot.150 rocznicy urodzin Marii Skłodowskiej - Curie wybitnej polskiej uczonej, laureatki dwóch Nagród Nobla: w dziedzinie fizyki (1903 rok) i chemii (1911 rok).

Plan wykładu był następujący:

1. Przegląd biografii Marii Skłodowskiej Curie – ważniejsze fakty z życia naszej wybitnej polskiej uczonej.
2. Warszawa Marii Skłodowskiej – Curie – miejsca związane z Marią Skłodowską – Curie w Warszawie, czyli mieście jej narodzin.
3. Dokonania naukowe Marii Skłodowskiej – Curie – podstawowe pojęcia niezbędne do zrozumienia pracy naukowej Marii Skłodowskiej – Curie, badania prowadzące do zrozumienia natury zjawiska promieniotwórczości naturalnej, odkrycie dwóch nowych pierwiastków chemicznych: radu i polonu.
4. Upamiętnienie Marii Skłodowskiej – Curie – Polska, Francja, Świat.

Bartłomiej Tomczak *(ur. w Lublinie 01.12.1991). Absolwent ostatniej w Warszawie szkoły średniej kształcącej w zawodzie "technik analityk" oraz wydziału Nauk o Żywności Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (uzyskany tytuł: mgr inż. technologii żywności i żywienia człowieka). Od 2015 roku prowadzi zajęcia, na których uczy chemii i fizyki dzieci i młodzież kształcącą się w systemie edukacji domowej. Od 2016 roku współpracuje z Nadwiślańskim Uniwersytetem Dziecięcym - Fundacją która organizuje zajęcia naukowe dla dzieci ciekawych świata. Zainspirowany życiem Marii Skłodowskiej - Curie, wybitnej polskiej uczonej, laureatki dwóch Nagród Nobla: w dziedzinie fizyki (1903 rok) i chemii (1911 rok) popularyzuje jej postać i dokonania naukowe.*

Opracowała, Wanda J.Vujisić

Foto: z arh. autora

Maria Skłodowska-Curie ambasadorka Polski

Jako studenci kursu języka polskiego, 5 października mieliśmy okazję wysłuchać i zobaczyć prezentację o cudownej Marii Skłodowskiej-Curie, ponieważ w tym roku obchodzimy 150 rocznicę jej urodzin. Prezentację dla nas przygotował pan mgr inż. Bartłomiej Tomczak, który pracuje w fundacji Nadwiślanski Uniwersytet Dziecięcy w Warszawie, a która to organizuje zajęcia dla dzieci.

Na wykładzie dużo dowiedzieliśmy się o pracy najsłynniejszej, polskiej kobiety na świecie. Myślałem, że wiem dużo o pani Marii i jej pracy, ale pan Tomczak opowiedział nam wiele interesującyh rzeczy, o których do tej pory nigdy nie słyszałem.

Maria Skłodowska urodziła się w Warszawie, która w tych latach była częścią Imperium Rosyjskiego, w rodzine która miała pięcioro dzieci. Była ona naprawdę utalentowaną studentką. Umiała mówić po rosyjsku, francusku, angielsku oraz niemiecku. W XIX wieku kobiety nie mogły studiować na uniwesytecie, dlatego też Maria wyjechała z Warszawy do Paryża. W Paryżu studiowała matematykę i fizykę na słynnej Sorbonie. W Paryżu spotkała swojego męża Pierre Curie. Interesującym był fakt, że w podróż poślubną pojechali na rowerach dookoła Francji.

Maria Skłodowska-Curie jest dwukrotną laureatką Nagrody Nobla. W 1903 roku po raz pierwszy otrzymała Nagrodę Nobla z fizyki wraz z mężem. Drugą nagrodę otrzymała jako niezależny naukowiec i dzięki temu została pierwszą kobietą wyróżnioną tą nagrodą dwukrotnie, a także jedynym uczonym w historii, który otrzymał nagrodę w dwóch różnych dziedzinach nauk przyrodniczych. Jej córka Irena też pracowała razem z nią. Ona wraz z mężem także otrzymała Nagrodę Nobla w dziedzinie chemii. Maria odkryła dwa nowe pierwiaski chemiczne: polon, nazwany na cześć Polski i rad. Maria zmarła na białeczkę. Jest też jedyną kobietą, którą pochowano w Paryskim Panteonie, w dowód uznania za zasługi na polu naukowym.

Dziękuję Stowarzyszeniu Polaków w Czarnogórze, które umożliwiło nam udział w takiej prezentacji.

Milić Bakić,
uczestnik VII edycji kursu j. polskiego
Foto: z arch. autora

PATRONI ROKU 2017

Sejm ustanowił rok 2017 Rokiem sześciu patronów: Josepha Conrada - Korzeniowskiego, marszałka Józefa Piłsudskiego, Adama Chmielowskiego, błogosławionego Honorata Koźmińskiego i Tadeusza Kościuszki. Rok 2017 będzie też Rokiem Rzeki Wisły.

Joseph Conrad - Korzeniowski (1867-1924), syn polskich zesłańców syberyjskich, pisarz piszący w Anglii i po angielsku, autor takich powieści, jak "Jądro ciemności", "Lord Jim", "Smuga cienia" czy "Tajny agent". Był on pisarzem uniwersalnym, podejmował tematy ważne dla Starego Kontynentu. Już ponad 100 lat temu miał wizję Europy bez granic, stanowiącą podstawę trwałego pokoju między europejskimi narodami. 3 grudnia 2017 mija 160. rocznica Jego urodzin.

Marszałek Józef Piłsudski (1867–1935), polski działacz społeczny i niepodległościowy, twórca Legionów Polskich, naczelny wódź Armii Polskiej, naczelnik państwa w latach 1918-1922, pierwszy marszałek Polski, przywódca sanacji i dwukrotny premier w okresie międzywojennym. Już za życia był postacią owianą legendą, symbolizującą odrodzenie Polski po latach niewoli, wywarł decydujący wpływ na kształt polityki wewnętrznej i zagranicznej II RP. Marszałek był odznaczony wieloma orderami i odznaczeniami krajowymi jak i zagranicznymi. Został pochowany na Wawelu. 5 grudnia 2017 mija 150. rocznica Jego urodzin.

Adam Chmielowski to **Święty Brat Albert (1845-1916)** założyciel zgromadzenia albertynów i albertanek, malarz, święty Kościoła katolickiego znany z pracy dla biednych i bezdomnych. W ubiegłym roku minęła setna rocznica Jego śmierci. W tym roku mija 130 lat od chwili przywdziania przez Niego habitu.

Honorat Koźmiński, właściwie **Florentyn Wacław Jan Stefan Koźmiński (1829-1916)** to polski kapucyn, teolog, prezbiter, założyciel wielu zgromadzeń zakonnych, błogosławiony Kościoła rzymskokatolickiego, w październiku 1988 r. beatyfikowany przez papieża Jana Pawła II.

Tadeusz Kościuszko (1746-1817) to polski i amerykański generał, uczestnik wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych, Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej w czasie insurekcji kościuszkowskiej, polskiego powstania narodowego przeciw Rosji i Prusom w 1794 roku. Tadeusz Kościuszko jest symbolem wolności i wzorem patrioty nie tylko dla obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. Thomas Jefferson, jeden z autorów amerykańskiej Deklaracji Niepodległości nazwał Tadeusza Kościuszkę najprawdziwszym synem wolności, oddając mu hołd w związku z jego działalnością w Stanach Zjednoczonych Ameryki. Został pochowany na Wawelu. 15 października 2017 roku minęło 200 lat od Jego śmierci.

Rok 2017 ma być również Rokiem **Rzeki Wisły**. 550 lat temu, w wyniku postanowień II pokoju toruńskiego Polska odzyskała panowanie nad całym biegiem żeglownej Wisły. Ustanawiając rok 2017 Rokiem Rzeki Wisły "Sejm oddaje hołd pokoleniom rodaków, którzy dzięki Wiśle i w oparciu o nią budowali tożsamość i potęgę Państwa Polskiego".

Opracowała, Teresa Medojević

Promocja książki "Czarnogórskie klimaty" Grzegorza Łatuszyńskiego

W JU „Risto Ratković“ w Bijelom Polju 07. 10. 2017 r. została zorganizowana promocja książki „Czarnogórskie klimaty“ - Ogląd literacki i dziennikarski. Jest to dzieło opisujące narodziny wolności dzisiejszej Czarnogóry. Znalazły się w nim dziennikarskie rozmowy m. in. z Milovanem Djilasem, Mirkiem Kovačem, Jevremem Brkoviciem i premierem Milom Djukanoviciem.

Grzegorz Łatuszyński w "Czarnogórskich klimatach" spojrzał na Czarnogórę okiem pisarza i dziennikarza, i tak ją przedstawił - trochę prozą, trochę wierszem, trochę eseistyką i publicystyką, z nadzieją, że teksty będą się wzajemnie uzupełniać i wspierać, nawiązując bliską relację z Czytelnikiem, dostarczając mu faktów i emocji, które te fakty ożywiają.

Książka wydana jest na razie tylko w języku polskim, nakładem wydawnictwa “Agawa". Promocja "Czarnogórskich klimatów" była okazją do zaprezentowania również najnowszych tłumaczeń Grzegorza Łatuszyńskiego, który nie tylko zajmuje się pisarstwem, ale i sztuką przekładu - tym razem podjął się przetłumaczenia bloku współczesnej poezji polskiej na język czarnogórski (15 poetów, 100 wierszy), opublikowanego w ostatnim numerze magazynu literackiego "Quest".

Promocja w Bijelom Polju zgromadziła liczną publikę zainteresowaną sposobem postrzegania ich kraju przez polskiego artystę. Oprócz Bijelog Polja promocja twórczości Grzegorza Łatuszyńskiego zorganizowana została w Podgoricy, Nikšiciu, Cetinju i Budvie. Promocja w Ambasadzie RP w dniu 09.10. br. miała szczególną oprawę, ponieważ polskiemu pisarzowi została wręczona nagroda Czarnogórskiego Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury.

Uczestnikami promocji oprócz Grzegorza Łatuszyńskiego byli także i pisarze z Polski:

- **dr Wojciech Kaliszewski,** krytyk literacki
- **Eugeniusz Kasjanowicz,** poeta
- **Maria Siwkowska - Łatuszyńska,** wydawca i redaktor naczelnym Oficyny Wydawniczej „Agawa” i **Slobodan Vukanović**, poeta i główny redaktor czasopisma literackiego "Quest".

Promocję prowadził Rafet Mulić, prof., a wiersze w j. czarnogórskim recytowała i tłumaczyła - Iwona Vujisić.

Na promocji obecni byli przedstawiciele Stowarzyszenia Polaków w Czarnogórze – pani Wanda J. Vujisić, prezes Polonii i pani Teresa Medojević, red. czasopisma polonijnego „Głos Polonii”.

Grzegorz Łatuszyński *(ur. 9 maja 1933r. w Zdzięciole k. Nowogródka) – polski pisarz, poeta, slawista, krytyk, antologista, tłumacz, dziennikarz i animator kultury. Filologię Polską i Filologię Słowiańską ze stopniem magistra ukończył na Uniwersytecie Warszawskim. Był także słuchaczem Podyplomowego Studium Wiedzy Filmowej w Warszawie prowadzonego przez prof. Aleksandra Jackiewicza. W czasie studiów przez pewien czas pracował jako dziennikarz w „Słowie Powszechnym", współpracował też z „Życiem Warszawy", z „Nowymi Książkami" i ze „Współczesnością".*

W latach 1959-1963 odbył slawistyczne studia podyplomowe na wydziałach filologicznych Uniwersytetu Zagrzebskiego i Belgradzkiego. Przez 3 lata od 1960 do 1963 był lektorem języka polskiego na Uniwesytecie Belgradzkim, korespondentem „Życia Warszawy" z Belgradu, następnie pracownikiem dyplomatycznym Ambasady Polskiej w Belgradzie. Łącznie w byłej Jugosławii spędził ponad dziewięć lat.

Jest członkiem ZaiKS-u (od 1973), Związku Literatów Polskich (od 1973), potem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich (sekretarz ZG 1996-1999, członek Zarządu Oddziału Warszawskiego SPP 2005-2008, od kwietnia 2008 do czerwca 2011 prezes, a od czerwca 2011 wiceprezes Oddziału Warszawskiego SPP). Od 1975 należy do Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, a od 1983 do Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich.

Jako tłumacz poezji i poeta wielokrotnie uczestniczył w festiwalach poetyckich odbywających się w Zagrzebiu, Strudze, Belgradzie, Sarajewie, Mostarze, Lublanie i Podgoricy. Jego wiersze i opowiadania tłumaczone były na język serbski, chorwacki, czarnogórski, węgierski i albański.

(...) Któryś już raz zdążyłem zauważyć, że Czarnogóra jest mała, ale nie wszyscy Czarnogórcy tak sądzą. Niektórzy twierdzą, że w odróżnieniu od innych dwuwymiarowych krajów, mierzonych długością i szerokością geograficzną, Czarnogórę należy mierzyć trójwymiarowo, również wysokością, bo cała przecież składa się z gór. „Gdyby tak rozciągnąć ją , wyprostować i wyprasować, wcale nie byłaby mała" – twierdzą. (...)

Fragment z książki „Czarnogórskie klimaty" G. Łatuszyńskiego

Opracowały: Wanda J. Vujisić i Teresa Medojević

Foto: z arch. autorek

Janusz Recław z kolejną wystawą fotografii w Czarnogórze

Wystawa 18 fotografii Janusza Recława została otwarta 18.06 br. w Risan, a jej organizatorem była Oganizacja Turystyczna z Kotoru. Fotografie powstały w czasie pobytów autora w Czarnogórze, związanych z badaniami archeologicznymi, jakie wraz z członkami Ośrodka Badań nad Antykiem Europy Południowo-Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego prowadził w Risan od 2006 r. Jego wcześniejsze zdjęcia z Czarnogóry znajdują się w wielu publikacjach archeologicznych, między innymi w albumie "Rhizon. Perła Czarnogóry" wydanym przez Uniwersytet Warszawski i Ambasadę RP w Podgoricy.

Kolekcja Czartoryskich kupiona przez Polskę za 100 mln euro.

W grudniu 2016 roku, po długotrwałych, negocjacjach wicepremjer, minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Piotr Gliński, działający w imieniu Skarbu Państwa podpisał umowę z księciem Adamem Karolem Czartoryskim i Fundacją Książąt Czartoryskich dotyczącą zakupu zbiorów Książąt Czartoryskich oraz związanich z nimi nieruchomości. W skład zbioru wchodzi około 86 tysięcy obiektów muzealnych i blisko 250 tysięcy bibliotecznych, takich, jak starodruki, rękopisy, książki. Do najbardziej znanych elementów kolekcji należy oczywiście „Dama z gronostajem" słynnego włoskiego renesansowego twórcy, Leonarda da Vinci. Innymi, niezwykle cennymi dziełami zbioru są: „Krajobraz z miłosiernym Samarytaninem" Rembrandta, „Polonia – Rok 1863" Jana Matejki, rysunki Augusta Renoira, ryciny Albrechta Dürera, buławy hetmańskie, trofea wiedeńskie, akt hołdu pruskiego z 1525 roku, akt unii polsko-litewskiej w Horodle z 1413 roku, a także rękopis „Roczników" Jana Długosza.

Polska muzyka w Kotorze

Koncert Joanny Trzeciak odbył się 21 czerwca 2017 r. na placu przed Katedrą św. Trifuna na Starym Mieście w Kotorze.

Joanna Trzeciak to wybitna polska pianistka. Urodziła się w Krakowie, gdzie rozpoczęła naukę gry na fortepianie w wieku siedmiu lat. Od tego czasu fortepian towarzyszy jej przez całe artystyczne życie.
Szybko debiutowała na zagranicznych scenach. Występowała w większości krajów europejskich, w Kanadzie, Argentynie, Brazylii, Urugwaju, Izraelu, Egipcie, Kazachstanie, Azerbejdżanie, Turcji i Libanie i wielu innych. Brała udział w wielu międzynarodowych festiwalach i grała w wielu prestiżowych salach koncertowych.
Kotorskiej publiczności przedstawiła utwory Fryderyka Chopina i Karola Szymanowskiego.

Tarnowskie Góry są na liście UNESCO!

Kopalnia rud srebra, cynku i ołowiu w Tarnowskich Górach jest od 9 lipca 2017 na prestiżowej liście światowego dziedzictwa UNESCO. W Krakowie zapadła jedna z najważniejszych dla Tarnowskich Gór i woj. śląskiego decyzja ostatnich lat. Zabytkowa Kopalnia Srebra, Sztolnia Czarnego Pstrąga, a także 26 innych obiektów i miejsc (tzw. artefaktów) zostało wpisanych na prestiżową Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Tarnowskie Góry są piętnastym obiektem, leżącym na ziemiach polskich, który został wpisany na Listę UNESCO.

Poezja Wisławy Szymborskiej w Czarnogórze

Twórczość polskiej noblistki wzięła na warsztat znana aktorka filmowa i teatralna Varja Djukić. Artystka od kilku już lat zafascynowana jest Wisławą Szymborską - jej poezją, biografią i charyzmą. Fascynacja ta krok po kroku prowadziła Varję Djukić w kierunki koncepcji formy scenicznej bazującej na utworach polskiej poetki. W efekcie wytężonej pracy koncepcyjnej i twórczej aktorka stworzyła monodram „Malo o duši" (pol. „Trochę o duszy"), w którym wciela się w Wisławę Szymborską i recytuje jej wybrane wiersze. Przedstawienie miało swoją premierę w lipcu 2017 roku na deskach Centrum Kultury w Tivacie, gdzie spotkało się z dużym uznaniem. W planach są kolejne występy Varji Djukić w Czarnogórze i dalsza promocja twórczości polskiej poetki.

Polacy odkryli najgłębszą jaskinię w Górach Przeklętych (Prokletije)

Ekspedycję w Parku Narodowym Prokletije zorganizowały dwa kluby speleologiczne z Polski - Wielkopolski Klub Taternictwa Jaskiniowego i Speleoklub Świętokrzyski. W skład ekspedycji, trwającej od 15 lipca do 4 sierpnia br., weszło 25 speleologów z Polski i 1 z Macedonii. Badania prowadzone były m.in. w jaskini Rudarska i udowodniły, że jest ona najgłębszą odkrytą do tej pory jaskinią w Górach Przeklętych Czarnogóry, Albanii i Kosowa-696 m. Do tej pory za najgłębszą była uważana jaskinia Shpella BB-30 - 610 m.. Park Narodowy Prokletije, na terenie którego rozciągają się Góry Przeklęte każdego roku przyciąga coraz więcej turystów z Polski, zachwycając ich swoimi krajobrazami i dzikością natury.

„Wakacje z Polską”

Ukazał się nowy numer biuletynu (Nr 7/2017) “Wakacje z Polską”, który bogaty jest w niezwykłe wydarzenia dot. pobytu młodziezy i studentów w polskich miastach od 17 – 27 lipca 2017 r. pod nazwą „Polska – Czarnogóra dwa bratanki”.
Życie kolonii polonijnej zostało zilustrowane w biuletynie w różnych formach przez samych kolonistów i przedstawione wraz z ich rysunkami do kroniki polonijnej. Są tam także fotografie utrwalonne przez nich w obiektywach aparatów, telefonów komórkowych i selfi. Na okładce biuletynu znajduje się ulubiona piosenka kolonistów wraz z nutami, która towarzyszyła im przez cały okres pobytu w Polsce. Zapraszamy do lektury !
(www.poloniacg.me - zakładka CZASOPISMA)

„Złota Mimoza” dla Zofii Kowalewskiej

Na tegorocznym, 31. Festiwalu Filmowym w Herceg Novi, który odbył się od 1 do 7 sierpnia br. polska reżyserka okazała się bezkonkurencyjna w kategorii "dokumentalny film krótkometrażowy". "Więzi" to uhonorowany wieloma nagrodami film dokumentalny w reżyserii Zofii Kowalewskiej, który m.in. walczył o nominację do Oscara w kategorii Najlepszy Krótkometrażowy Film Dokumentalny w br. Film jest debiutem Zofii Kowalewskiej. Dzieło polskiej reżyserki poruszyło hercegnowską publikę i jury i zostało nagrodzone Grand Prix - Złotą Mimozą w kategorii "krótkometrażowy film dokumentalny", co potwierdziło wysoki poziom i renomę współczesnej polskiej kinematografii.

Koncert Krzysztofa Pendereckiego w Boce Kotorskiej

Krzysztof Penderecki, jeden z największych współczesnych kompozytorów i dyrygentów na świecie, wystąpił 16 sierpnia br. na tegorocznym Festiwalu Kotor Art i XIV Festiwalu „Dni Muzyki im. Don Branko”, które się odbyły w miejscowości Prčanj. Maestro dyrygował festiwalową orkiestrą a publiczność miała okazję wysłuchać kompozycji z trzech różnych okresów twórczości Krzysztofa Pendereckiego, dwie symfonie i Chaconne dedykowaną papieżowi Janowi Pawłowi II oraz utworu Andrzeja Panufnika, w którym partię solową zagrała polska skrzypaczka Patrycja Piekutowska. Koncert został zorganizowany pod patronatem Gminy Kotor i Ministerstwa Kultury Czarnogóry we współpracy z Ambasadą RP w Podgoricy. Tłumnie zgromadzona publiczność entuzjastycznie przyjęła muzykę mistrza i w skupieniu wysłuchała ponad dwugodzinnego koncertu.

Łódź, organizatorem EXPO 2022 ?

EXPO 2022
ŁÓDŹ POLSKA

Łódź, Buenos Aires i Minneapolis - to trzy miasta, które ubiegają się o organizację EXPO 2022. Polska jak dotąd nie gościła jeszcze wystawy EXPO. Ostateczną decyzję o tym kto będzie organizatorem wystawy podejmie Zgromadzenie Ogólne Międzynarodowego Biura Wystaw w Paryżu 15 listopada 2017 r. Tematyką EXPO 2022 będzie rewitalizacja obszarów miejskich. Z tej okazji w Risan na lokacji „Rimski Mozaici” w dniach 21–28.10.2017 r. Ambasada RP zorganizowała wystawę fotografia poświęconych Łodzi p.t. „City Re: Invented”.

Opracowała, Teresa Medojević

BYĆ POLAKIEM
IX EDYCJA 2018

STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA POLSKA"

POLSKA MACIERZ SZKOLNA

FUNDACJA ŚWIAT NA TAK

Organizatorami Konkursu są: Stowarzyszenie Wspólnota Polska, Polska Macierz Szkolna w Wielkiej Brytanii, Fundacja Świat na Tak.

W roku 1918, po długich 123 latach niewoli, Polska odzyskała niepodległość. Marzyły o niej pokolenia, a nie godząc się na zniewolenie Narodu, podejmowano różne formy oporu, od zbrojnych powstań po protesty lokalne. Od Insurekcji Kościuszkowskiej po bunt dzieci wrzesińskich, które nie chciały odmawiać pacierza po niemiecku, mimo stosowanych kar. Wolność nie została nam dana. To Polacy swoim męstwem, a ostatecznie bohaterską walką o Warszawę w 1920 roku, zapewnili niepodległość Ojczyźnie. W roku Jubileuszu chcemy o tych wydarzeniach przypominać dzieciom i młodzieży, mieszkającej poza Polską. Zapraszając do udziału w Konkursie chcemy pobudzić ich żywe zainteresowanie walką Polaków o wolność i odzyskanie niepodległości.

W imieniu organizatorów serdecznie zapraszamy dzieci i młodzież do udziału w IX edycji konkursu "Być Polakiem".

Więcej informacji o konkursie: **www.swiatnatak.pl/konkurs byc polakiem**

Wszystkim czytelnikom
"Głosu Polonii"
wspaniałych Świąt Bożego Narodzenia
spędzonych w ciepłej, rodzinnej atmosferze
i samych szczęśliwych dni w nadchodzącym
Nowym 2018 Roku

Życzy

Redakcja

GŁOS POLONII
Czasopismo środowiska polonijnego
w Czarnogórze
Nr 17/2017

Założyciel:
mgr Wanda J. Vujisić
wanda.vujisic@gmail.com

Czasopismo wydaje:
Stowarzyszenie Polaków w Czarnogórze
www.poloniacg.me
w formie elektronicznej i papierowej

Adres:
84 000 Bijelo Polje, Lješnica 117
Crna Gora (Montenegro)

Redaktor naczelny:
Teresa Medojević
teresa2montenegro@gmail.com

Ten numer opracowały:
Teresa Medojević, mgr Wanda J. Vujisić
Monika Međedović i Irena Šućur

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Podgoricy

Design i przygotowanie okładki:
Milovan Rakonjac
ramix.design@gmail.com

Druk:
Merkator - Bijelo Polje
tel. +382 (0) 50/430-444
info@merkator.biz

Nakład:
100 ezemplarzy
Bijelo Polje, grudzień 2017

CZASOPISMO FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW AMBASADY RP W CZARNOGÓRZE

Publikacja się nie sprzedaje
Redakcja zastrzega sobie prawo adiustacji, skracania tekstów oraz zmiany tytułów.